

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-683

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Ruuskanen, Juhani			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Hyvinvointivaltio, työttömyys ja taloudellinen turbulenssi			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 65 s., 27 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Vaikka työttömyys ei ole yksin Euroopan ongelma, niin sen luonne ja laajuus poikkeaa selvästi Pohjois-Amerikkaan, Oseaniaan ja Japaniin verrattuna. 1970-luvulle saakka EC-maiden työttömyys oli keskimäärin vain puolet Pohjois-Amerikan 5 prosentin työttömyydestä mutta vuonna 1982 molempien työttömyysaste oli jo 10 prosenttia. Euroopan työttömyysaste siis miltei nelinkertaistui aiemmasta. Lisäksi työttömyyden rakenne muuttui paljon. Uuden mantereen työttömyys alkoi tämän jälkeen laskea mutta Euroopassa työttömyys tuntuu jääneen korkealle tasolle. Näitä piirteitä ja muuttunutta trendiä on usein selitetty riittämättömällä työn kokonaiskysynnällä, työmarkkinajäykkyyksillä (mm. korkeilla irtisanomis- ja palkkauskustannuksilla) ja pääoman niukkuudella. Nämä selitykset liittävät ongelmat työn kysyntään. Työn tarjontaan pohjautuvat selitykset ovat sen sijaan olleet harvinaisempia.</p> <p>Työssä esiteltävä Ljungqvistin ja Sargentin (1998) malli pyrkii selittämään eurooppalaisten työmarkkinoiden heikentynyttä suorituskykyä verrattuna 1980-lukua edeltäneeseen aikaan etsintäteoreettisessa mallissa, joka pyrkii valottamaan taloudellisten häiriöiden ja työttömyyskorvausjärjestelmän vaikutusta työmarkkinakäyttäytymiseen ja tätä kautta keskimääräiseen työttömyyteen. Heidän lähtökohtansa on siten em. sokkien ja työmarkkinainstituutioiden yhteisvaikutuksen tutkiminen. He väittävät, että hyvinvointivaltion suorituskyky heikkenee rajusti talouden häiriöiden lisääntyessä. Työttömyyden taustasyynä olisi tällöin erityisesti ansiosidonnainen työttömyyskorvausjärjestelmä, joka johtaisi työnhakijalla hyvin valikoivaan työtarjousten hyväksymiseen. Tämän seurauksena työttömyyden kesto pitenee ja työttömyysaste kasvaa. Euroopan työttömyysongelma on siis oire hyvinvointivaltion huonosta toiminnasta talouden rakenteellisissa muutostiloissa, kuten mm. tuotannon siirtämisestä alhaisemman työvoimakustannusten maihin.</p> <p>Lars Ljungqvistin ja Thomas Sargentin malli ennustaa työttömyyden olevan nykypäivänä korkeaa sellaisissa maissa, joissa on laaja työttömyyskorvausjärjestelmä. Työttömyyden kasvun taustalla olisi erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden yleistymisen. Suppean työttömyyskorvausjärjestelmän maissa työttömyyden ei pitäisi olla korkeampaa kuin 1970-luvulla. Tavanomaisessa taloustilanteessa tulokset olisivat samanlaisia mutta dynaamiset vastaukset sokkeihin poikkeaisivat. Tämä johtuu siitä, että hyvinvointivaltion työttömät sopeuttavat reservaatiopalkkojaan hitaammin ja etsintäaktiivisuus on pienempää kuin taloudessa ilman työttömyyskorvausjärjestelmää.</p> <p>Pyrin tutkimuksessani selvittämään (1) mitä teoreettista ja empiiristä tukea Ljungqvist ja Sargent ovat saaneet kansainväliseltä tutkijayhteisöltä; (2) näyttääkö OECD-maissa toteutuneen heidän ennustamat muutokset työttömyyden kehityksessä ja (3) millaisia politiikkasuosituksia voidaan tuloksien kautta lausua.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords työttömyyskorvaukset optimointi			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			